

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

VÅRBILD FRÅN HOFORS. — FOTO. G. REIMERS, GÄVLE.

21:STA ÅRG.

DEN 25 APRIL 1920

N:O 30

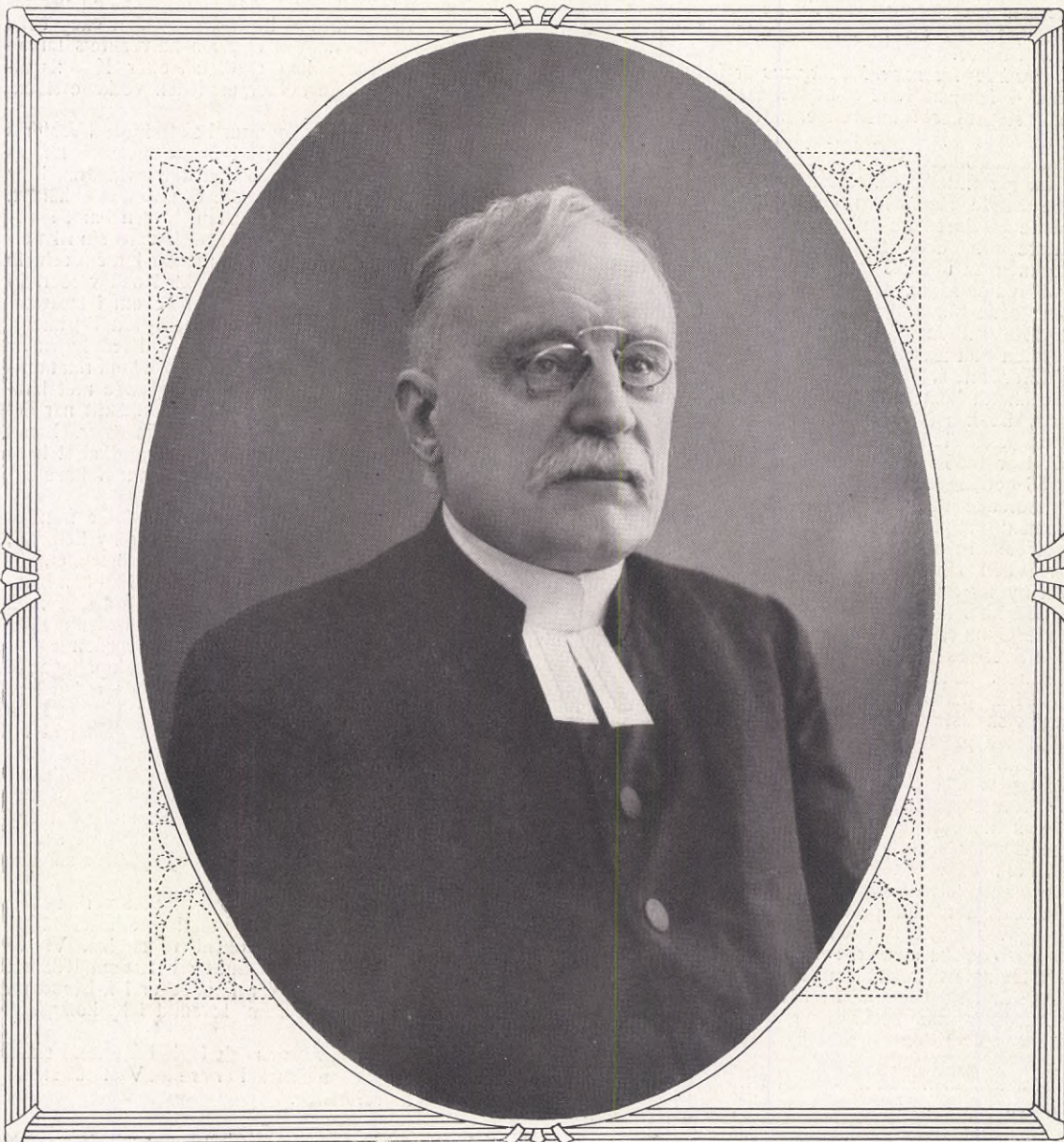

Foto. Fredholm, Västerås.

Kittat: Bengt Sjöforsparva.

Fredholm

FREDRIK FÅHRÆUS.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Enligt Sveriges regeringsform skall konungen till ärkebiskop och biskopar utnämna en av de tre, som i den ordning kyrkolagen stadgar föreslagne blivit. Upprättandet av förslag för biskopsutnämning kallas biskopsval. Alla inom stiftet kyrkskrivna, till präst-ämbetets utövning behöriga prästmän med infödningsrätt därstädes ha rösträtt vid sådant val. Varje rösttande uppför på sin valsedel tre "sådana män, som de till det ämbetet tycka vara för Guds kyrka och stiftet de nyttigaste, i lära och leverne skickligaste, de där frukta Gud, hava ett gott rykte, äro redliga och sannfärdige, hata girigheten och vid akademier, gymnasier eller uti andra förnåma ämbeten hava gjort sig kunnige och väl förtjände", som det heter i kyrkolagen. De tre, som vid sammanräkningen av samtliga röster, erhållit högsta röstetalen, anses på förslaget uppförda.

Vid i Västerås stift den 31 mars verkställt biskopsval uppfördes på förslag i första rummet domprosten Fredrik Fähræus i Västerås, i andra rummet professorn Einar Billing i Uppsala samt i tredje rummet kyrkoherden Axel Ihrmark, Norrbärke. Det torde icke lida något tvivel, att k. m:t kommer att utnämna den förstnämnde.

Fredrik Immanuel Fähræus är född i Stockholm den 4 februari 1862 samt son till den som pedagog och statistiker framstående, alltför tidigt av döden bortryckte d:r Fredrik Edvard Fähræus samt dennes maka Karolina Matilda Nytzell. Fädernesläktens antafla går tillbaka till slutet av 1600-talet, då den äldste kände stamfadern, en bonde vid namn Rasmus, levde på Gåsemora i Fårö socken på Gottland. Dennes andre son, Olof, bildade släktnamnet efter födelsesocknen och Olofs sonson hade bland andra barn två tvilling söner, Olof Immanuel och Johan Fredrik, som båda blevo statsråd, båda blevo adlade och båda kallades till ledamöter av vetenskapsakademien. Domprosten Fähræus är den sistnämndes sonson.

Efter att år 1880 hava avlagt mogenhetsexamen i Stockholm kom Fredrik Fähræus som student till Uppsala, där han i första rummet ägnade sig åt klassiskt-filologiska studier, år 1882 avlade filosofie kandidat-samt år 1885 filosofie licentiatexamen. Läsåret 1885—86 genomgick han provår vid Uppsala läroverk och fullbordade samtidigt sin gradualavhandling "De argumento atque consilio Daetalensium fabulæ Aristophanææ", så att han sistnämnda år blev i tillfälle erövrå den akademiska lagern. Redan på våren 1887 vid nyss fyllda tjugofem års ålder utnämndes han så till lektor i latinska och grekiska språken vid det fräjdade Gymnasium Rubeckianum i Västerås, vid den tiden Sveriges yngste lektor. Som sådan fick han säte i stiftets domkapitel; både på grund härav och på grund av personligt intresse drevs han att ägna sig åt teologiska studier, avlade teoretisk-teologisk examen 1891 och prästvigdes samma år. Det visade sig snart, att han var i besittning av samma begåvning som andlig vältalare, som han förut ådagalagt i egenskap av vetenskapsidkare och undervisare. Västmanlands regemente skyndade att förvärva sig honom till regementspastor och fyra år senare utnämndes han efter erhållen kallelse till kyrkoherde i Ramnås och Sura församlingars pastorat strax utanför Västerås, dit ryktet om hans utmärkta personlighet och framstående predikogåvor spritt sig. Som kyrkoherde fortsatte han sina teologiska studier, avlade år 1900 vid 38 års ålder teologie kandidatexamen i Uppsala och utgav följande år i skriftserien "I religiösa och kyrkliga frågor" en uppmärksammasd broschyr med titeln: "Tankar om prästbristen i den svenska kyrkan", i vilken han med stor oförbehållsamhet ställde sig på den s. k. liberala teologiens ståndpunkt särskilt i fråga om rätten och plikten till en filologiskt-vetenskaplig behandling av

den heliga skrift (s. k. bibelkritik). År 1902 mottog han ett av statens nyinrättade resestipendier för präster och besökte Tyskland, där han dels idkade teologiska studier vid Berlins universitet (bl. a. under Adolf Harnack), dels i åtskilliga industricentra sökte inhämta kännedom om det tyska prästerskapets verksamhet för arbetarbefolkningens höjande i religiöst, etiskt, intellektuellt och socialt hänseende.

Om det anseende Fähræus redan då förvärvat sig bland sina ämbetsbröder vittnar, att han samma år kallades till kontraktsprost i Munktorps kontrakt. Han längtade emellertid tillbaka till läraregårningen i stiftstaden och då ett lektorat i kristendom och grekiska, varmed Badelunda pastorat var förenat som prebende, blev ledigt, sökte han och erhöi detsamma år 1905. Även denna gång försäkrade sig Västmanlands regemente om hans kraft som regementspastor. Västerås domprosteri glädde sig åt att erhålla honom till kontraktsprost och vid 1906 års prästmöte i stiftet fungerade han som präses med en avhandling om "Den evangeliska skriftprincipen". Även i "Bibelforskaren" och "Kristendomen och vår tid" tog han den närmaste tiden till orda för hävdande av den exegetiska vetenskapens frihet. Vid Uppsala universitets Linnéfest 1907 beklädde han slutligen, efter K. M:t utnämning till teologie doktor, med den veckade sidenhatt.

Två år därefter blev domprostbefattningen i Västerås ledig. Då det blev känt att Fähræus kunde förmås att söka densamma, avstodo alla från tävlan, han blev praktiskt taget ensam sökande och valdes enhälligt. Läroverket sörjde över förlusten. "Han har", skrev dess rektor i sin årsberättelse, "tack vare sin rika erfarenhet, sin djupa och mångskiftande lärdom och sin vinnande personlighet, gjort sig aktad och värderad i vida kretsar. Läroverket står till honom i tacksamhetsskuld ej endast för en god och grundlig undervisning, för ospard möda och nit vid ledningen av ungdomens vård vid andaktsstunder och konfirmationsundervisning, utan ock för tillmötesgående mot läroverket, vilket aldrig förnekade sig, särskilt när det gällt arbete med läroverkets fosterländska fäster. Bland kamraterna, som hos honom alltid uppskattat hans fina, nobla och vänfasta karaktär, kommer hans avgång att efterlämna mycken saknad."

Vi ha så utförligt omnämnt detta omdöme från läroverket, därför att det säkerligen ger nyckeln till, att han vid biskopsvalet erhöi högsta röstetalet, vilket visserligen skulle blivit vida större, ifall han inom stiftets Dala-del personligen varit lika känd som inom Västmanlands-delen. Lekmannarösterna instämma där med prästerskapets. "Även vid de föregående tillfällen han sökt något av de olika maktpåliggande ämbeten han beklätt", skrevs det sålunda redan före valet, "har porten villigt öppnats för honom ända från den tid han 25 årig blev landets yngsta lektor i Västerås. Om detta också i överbäggande grad gällt den formella kompetensen, så är det dock en allmänt känd sak, att hans karaktär, hans vidsträcktå känedom om tidens rörelser, hans i bästa mening humana skaplyne berättigar honom till en plats på biskopsförslaget, en plats på vilken han ej behöver stå tillbaka för någon."

I läroverkens tjänst har han så till vida verkat även efter sin domprostutnämning, som han alltsedan 1911 tjänstgjort som censor vid mogenhetsexamina. Vidare har han nedlagt ett förtjänstfullt arbete som ledamot av granskningsnämnden för läroböcker i kristendom. År 1915 insattes han som ledamot i kyrkolagstiftningskommittén.

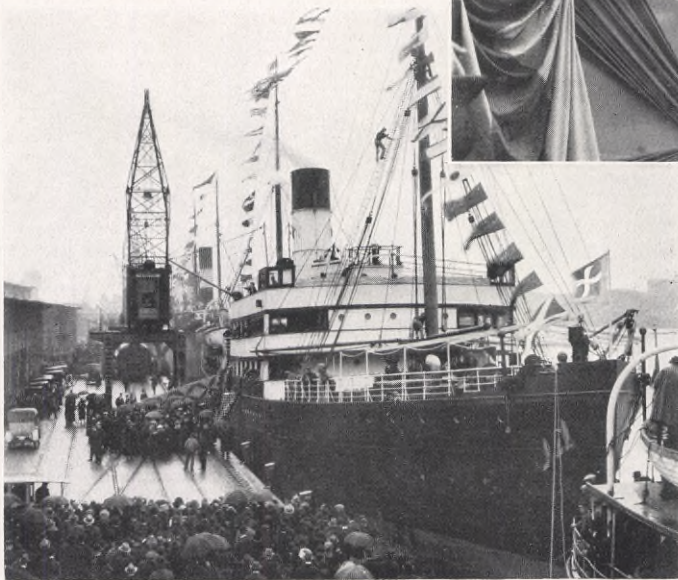
På olika sätt har Fähræus deltagit i Västerås stads kommunalliv. Sedan sistlidet år är han Västerås stadsfullmäktiges ordförande.

KONUNGENS RESA TILL UTLANDET.

AVFÄRDEN FRÅN GÖTEBORG Å SVENSKA LLOYDS ELEGANTA PASSAGERARE-ÅNGARE "SAGA" DEN 10 APRIL.

Överst: Konungen går ombord. Därunder: "Saga" vid avfärden.

Konungen avreste den 9 april från Stockholm till Göteborg för att därifrån anträda sin sedan någon tid planerade resa till utlandet. Färden går över London och Paris till Rivieran där konungen har för avsikt

Aminoff, kommandör Hans Ericson, ministerresidenten Sandgren och livmedikus Olin, embarkerade i Göteborg å ångaren "Saga", där särskilda anordningar vidtagits i fråga om den av konungen disponerade hyttavdelningen för att under överresan till England bereda den höge resenären komfort och trevnad.

Ångaren "Saga", som var destinerad till Newcastle, medförde ett betydande antal passagerare bl. a. chefen för Svenska Lloyd direktör Herbert Metcalfe med fru.

*

Stockholm gästas f. n. av en av samtidens mest framstående forskare inom mineralogiens och geologiens områden, professorn i mineralogi och petrografi vid universitetet i Wien, sekreteraren i Österrikes vetenskapsakademi, hofrat *Friedrich Becke*. Han har inbjudits hit av Geologiska föreningen för att i Stockholm hålla ett antal föreläsningar.

*

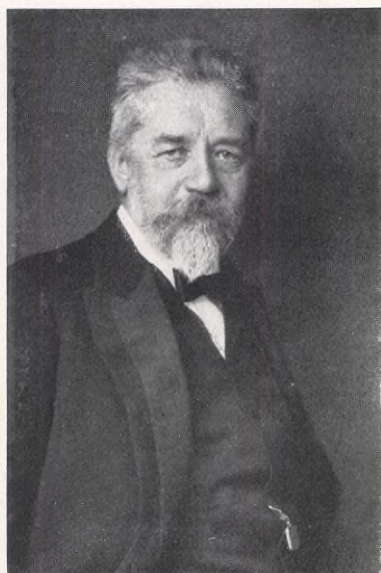
att njuta några veckors vila. Ehuru officiell uppvaktning icke förekom vid avresan från Stockholm hade ett stort antal personer infunnit sig i den kungliga väntsalen för att bjuda farväl. Bland de närvarande märktes kronprinsparet samt prins Bernadotte.

Konungen, som åtföljdes av kabinettskamarherre

Den berömda ryske pianisten, professorn vid kon-

servatoriet i Moskva, *Alexander Siloti*, som f. n. gästar Sverige, uppträdde vid Konstföreningens i Stockholm den 8 och 11 april givna konserter som dirigent och pianist.

Professor Siloti, en av de få ännu kvarlevande eleverna av Liszt och en av de ledande personligheterna i det forna Rysslands musikliv är född 1863. Under bolschevikväldet i Ryssland fick han pröva på utomordentligt hårda öden, arresterades av bolschevikerna, men frigavs åter och flydde slutligen med sin hustru och några vänner från Petrograd till Finland. På resan hit från Finland åtföljdes mästaren av en av sina forna elever professorn vid konservatoriet i Helsingfors, Ilmari Hannikainen. De båda framstående musikerna komma nu att efter gemensamt framträdande inför Stockholmspubliken och någon turné i landsorten anträda en konsertresa till England. Vid de i Stockholm givna konserterna visade sig prof. Siloti stå i höjd med sitt rykte som pianist samt mottogs med sällsynt stort bifall av såväl publiken som av musikkritiken inom de mest skilda läger.

Efter porträtt. Kliché: Bengt Silfversparre.
PROFESSOR FRIEDRICH BECKE.
Framstående tysk mineralog, gästar Stockholm.

Efter porträtt. Kliché: Bengt Silfversparre.
PROFESSOR ALEXANDER SILOTI.
Framstående rysk pianist, gästar Stockholm.

BLIV MEDARBETARE I
HVAR 8 DAG!

Foto. G. Sjöberg, Sthlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

F. D. PROFESSORN OCH DIREKTÖREN VID KONSTHÖGSKOLAN, K. MÅLAREN, FRIHERRE GUSTAF CEDERSTRÖM I SIN ATELIER.

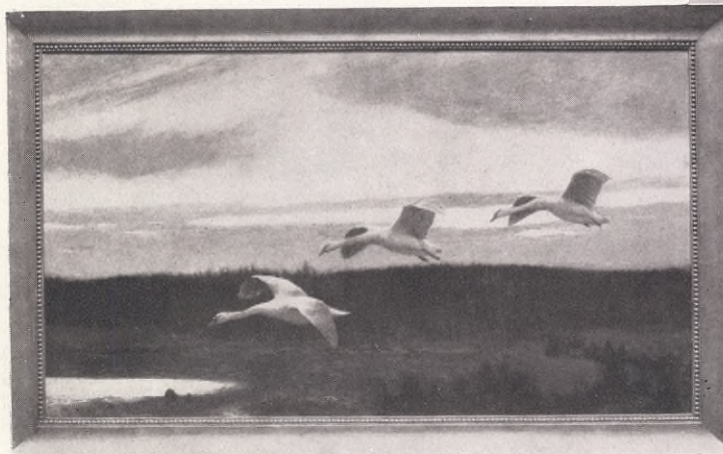
Till 75-årsdagen den 12 april. Se sid. 477.

Konstnären friherre *Gustaf Cederström* i Stockholm blev på sin 75-årsdag den 12 april föremål för en lika omfattande som hjärtlig hyllning från konstnär- och militärkretsar, övriga vänner och anförvanter. Drottningen lät framföra sina välönskningar genom tjänstgörande kammarherren varförutom prins Eugen personligen inställde sig. Akademien för de fria konsterna uppvaktade genom en deputation och senare infann sig Konstnärsklubbens styrelse varefter följde ett stort antal personliga uppvaktningar. Förutom en rik blomsterhyllning fick jubilaren mottaga ett par hundratel telegrafiska lyckönskningar.

I *Liljewalchs konsthall* i Stockholm pågår sedan den 10 april en av Anders Zorn och Bruno Liljefors anordnad konstutställning, omfattande de båda mästararnes konstskapelser från de senaste åren tillika med ett antal dukar av äldre datum.

Zorns utställning, räknande fyrtioåtta nummer, innesluter företrädesvis porträtt, därav ett flertal nya, och därjämte en mängd dukar, stammade från konstnärens sommarfärder i skärgården, samt en del studier i nakt.

Bruno Liljefors företrädes på utställningen genom 60 dukar, de allra flesta med djur- och naturmotiv, stilla skogstjårn med fågelsträck, dramatiskt liv-

Fyret af en Kliché: Emot Silfversparre
DEN S. K. SKOKLOSTERSKÖLDEN, särskilt för tillfället utställd i K. Livrustkammaren vid deltagarnes i Museiveckan besök där.

fulla jaktscener, daggriska landskapsidyller och andra.

Utställningen, vilken kommer att pågå endast till den 24 april, har under de dagar den hållits öppen varit förmål för det livligaste intresse från huvudstadens konstitresserade kretsar.

FRÅN ANDERS ZORN—BRUNO LJLJEFORS'—UTSTÄLLNINGEN i Liljewalchs Konsthall.

T. v. BRUNO LJLJEFORS: "Fällande svanor" 1896. T. h. ANDERS ZORN: "Hemlandstoner" (Nationalmuseum). — Efter fotografier.

Foto. Ohlstr., Malmö.

ÖVERSTEN, FRIHERRE BROR CEDERSTRÖM TAR AVSKED AV KRONPRINSENS HUSARREGEMENTE. Översten passerar skvadronerna.

Chefen för Kronprinsens husarregemente översten friherre Bror Cederström som den 28 april vid då uppnådd pensionsålder lämnar den aktiva militärtjänsten tog söndagen den 11 april ett högtidligt avsked av sitt regemente.

Sedan regementet ställt upp på kaserngården i parad på öppen fyrkant, hälsade översten detsamma samt höll därefter ett avskedstal, i vilket han erinrade om att det varit honom förunnat att i 43 år tjäna vid Kronprinsens husarregemente, som även stått under befäl av hans far och farfar. Sedan översten framfört sitt tack för de gångna årens goda

FÖRESTÅNDAREN FÖR K. LIVRUSTKAMMAREN OCH STATENS TROFÉSAMLING, INTENDENTEN FRIHERRE RUDOLF CEDERSTRÖM demonstrerar Livrustkammarens skatter:

Pressfoto.

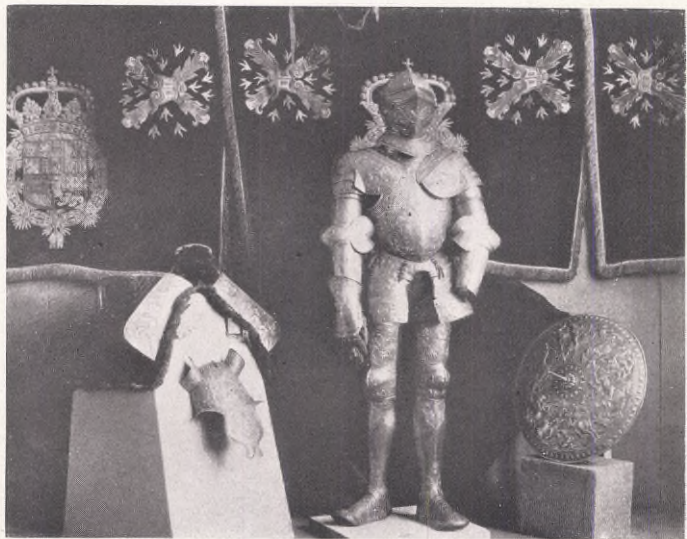
ITALIENSK PRAKTHJÄLM från 1500-talet.

Foto. Norberg. Sthlm.

Klicché: Ernst Silfverparre.

FRÅN D:R SVEN HEDINS UTSTÄLLNING I STOCKHOLM. Teckning från resan till Jerusalem 1906. Text å sid. 470.

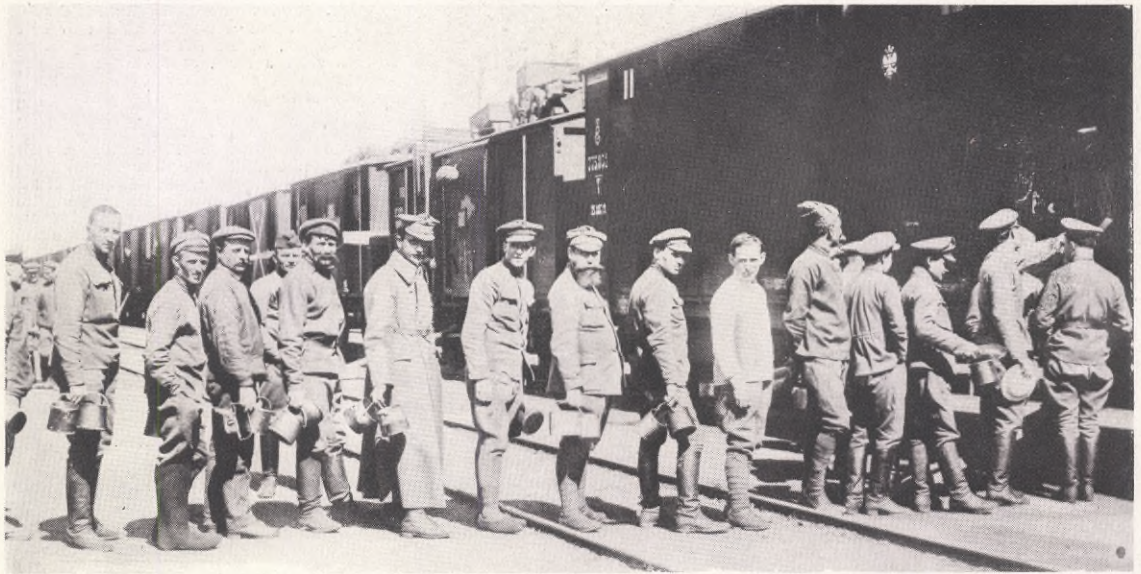

Pressfoto.

CARL IX:S RUSTNING.

samarbete och sin välgångsönskan till regementet, överlämnade han detta till överstelöjtnant Rosencrantz, som därefter framförde regementets tack till dess avgående värdade chef. Högtidligheten avslutades med regementets förbimarsch i parad för överste Cederström. Från regementets såväl officers- som underofficers-, furir- och musikkårer har till överste Cederström dyrbara och vackra minnesgåvor överlämnats.

Till förmån för nödlidande museimän i Wien ha av tjänstemännen vid Stockholms konst- och kulturhistoriska museer anordnats en *museumsvecka*, som tog sin början den 12 april med konsert på gamla instrument i Nationalmuseum gustavianska sal och föredrag i Konstakademien av riksantikvarien Oscar Montelius över "Knossos". I den anordnade museumsveckans attraktioner ingår för övrigt många sevärdheter, som annars ytterst sällan eller aldrig visas för allmänheten, exempelvis kronprinsens märkliga samling av kinesisk keramik, prins Eugens galleri av moderna målningar och de kungliga samlingarna av vävda tapeter. Andra museumsdagens program upptog bl. a. demonstration av Livrustkammaren av intendenten, friherre Rudolf Cederström, varvid också den ryktbara, en gång Benevenuto Cellini tillskrivna, Skoklosterskölden, som enkom för detta tillfälle förts från Sko till Stockholm, förvisades.

Efter fotografi. **SOLDATER AV OLIKA NATIONALITETER I VLADIVOSTOK.** Godsvagnarna ännu med den kejsertliga örnen. Klitché: Ken. A.-B. Unga Sjöförsvarare, Sölm-Ctg.

De i samband med Kappska statskuppsförsöket och storsträjken i olika delar av det tyska riket utbrutna kommunistupproren hava i likhet med vad fallet varit i Ruhr-området efter hand kunnat nedkämpas, men dessförinnan hava på flera platser de tillsatta exekutivråden hunnit föröva fruktansvärda ogärningar vilka gått förhärjande ut över den laglydiga befolkningen, krävande ett stort

antal människoliv och åstadkommande oerhörd materiell skada. Utom i de västtyska industriområdena har upprorsrörelsen haft en särskilt svårartad karaktär i Sachsen, där en viss Hölz stått som ledare för kommunisterna och utövat ett fullständigt skräckvälde. Stödd på sina väpnade rövarskarer har Hölz plundrat såväl banker och stadskassar som enskilda personer, varjämte han

DEN KOMMUNISTISKA TERRORN I PLAUEN OCH FALKENSTEIN. PLAUEN: Rådhuset där rövarhövdingen Hölz avprässade myndigheterna ofantliga penningssummor. Framför rådhuset grupper av rövgårdister.

Vidst. bild.

FALKENSTEIN MED SLOTTET (x) i vilket Hölz residerade o. varifrån han ledde sitt rövarregemente.

lätit sitt förstrelseraseri gå ut även över fabriker samt offentliga och enskilda byggnader. Städerna Falkenstein och Plauen stukos i brand av Hölz och hans anhängare, när de måste retirera för de mot dem utsända riksvärns-trupperna.

Pacificeringen av Sachsen fortskrider och Hölz befinner sig nu tillsammans med ett par hundra anhängare i närheten av böhmiska gränsen. Hans förhoppning att kunna rädas stg in i Böhmen torde knappast komma att gå i uppfyllelse, enär de böhmiska myndigheterna nekat honom tillträde till landet.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjödes med laga påföljd. För Berättelser och Historietter gäller avskillkorligt förbud.

1. DE FÖRSTA KADETTERNA UTEXAMINERADE FRÅN REPUBLIKEN FINLANDS KADETTSKOLA *erhålla sina officersfullmakter av president Ståhlberg.*
2. NYLANDS LÄNS NYE LANDSHÖVDING, *förre polismästaren i Helsingfors, J. Helenius.*
3. SUOMEN LAULU — FINLANDS SÅNG — *den europeiskt ryktbara sångkören fi- rade nyligen sitt 20-årsjubileum under sin skicklige ledare magister Klemetti.(X)*

Efter fotografier.

Kildet Kem. A.-B. Bengt SR-fotograf, Söln-Gbg.

Text till bild å sid 469.

I Sveriges allmänna konstförenings lokal i Stockholm pågår för närvarande en ytterst intressant *utställning* av 900 teckningar av doktor *Sven Hedin*, utförda såväl under hans allra första resor som också under frontfärderna under de senaste åren. Utställningen omfattar även en serie teckningar från barn- och skol-åren, som icke äro utan sitt speciella intresse, exempelvis en liten lustig karrikatur av *Svanö Hedin* och en minutiöst väl utförd kartbok i sex tjocka band, tillkommen under gymnasiståren. Dr

Hedin blev den store upptäcktsresanden. Tydligt skall även konstnärbanan, om han velat beträda den, legat öppen för honom — en hel del av de nu utställda teckningarna äga ett påtagligt mycket högt konstnärligt värde. De utgöra för övrigt endast en helt liten del av doktor Hedins teckningsproduktion, i sin helhet omfattar hans samling över tretusen nummer.

Den märkliga utställningen har anordnats till förmån för krigs- barnskolorna.

T. v.:
 PRESIDENT DESCHANEL I
 SYDFRANKRIKE. PRESIDEN-
 TEN OCH PRINS FERDI-
 NANDO AV UDINE, BEFÄL-
 HAVARE ÖVER EN ITALIENSK
 ESKADER, SÄND TILL NIZZA
 TILL PRESIDENTENS ÄRA.

Därunder:
 INVIGNING AV STADION I
 NIZZA.

T. h.:
 DEN FRANSKE MÄSTER-
 BOXAREN GEORGES CAR-
 PENTIER, NYLIGEN ANKOM-
 MEN TILL NEW YORK. Han
 står inför en avgörande brott-
 ningskamp med Amerikas främ-
 ste brottare och torde snart låta
 höra av sig.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Dingt Sjöfverparre, Sthlm—Gbg.

Den framstående skånekonstnären *Justus Lundegård* blev på sin nyligen timade 60-årsdag föremål

för den varmaste hyllning från alla delar av landet. Bland de många, som personligen uppvaktade den i

sin fulla kraft stå-
 ende målarer,
 märktes en depu-
 tation från Lukas-
 gillet i Lund. Vår
 bild visar konstnä-
 ren med maka utan-
 för deras vackra
 hem, Vadmöllan,
 omgivna av Lukas-
 bröder.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Dingt Sjöfverparre, Sthlm—Gbg.

SKÅNEMÅLAREN JUSTUS LUNDEGÅRD PÅ 60-ÅRS DAGEN DEN 5 APRIL.

Goda fotografier

för omslagsvig-
 netten

— genre och
 landskap — äro
 välkomna och
 honoreras vid in-
 förandet.

Red.

DET FRANSKA BESÄTTANDET AV FRANKFURT A/M.

Efter fotografier.

Encke. Ernst Silfverparre.

1. VY ÖVER FRANKFURT A/M.
2. och 3. DE FRANSKA TRUPPERNA INTÅGA I STADEN OCH DEFILERAR FÖR DEN FRANSKE ÖVERBEFÄLHAVAREN GENERAL DE METZ framför Hôtel Imperial, franska högkvarteret.
4. DEN MAROCKANSKA MUSIKKÅREN som i hög grad bidrog till upphetsningen.
5. EN AV DE MÅNGA FRANSKA PANSARBILARNE SOM BEVAKADE GATORNA.
6. EN AV MAROCKANERNA VID HÖGVAKTEN VID SCHILLERPLATZ UPPSTÄLLD KULSPRUTA vilken avfyrades mot den civila befolkningen och därvid dödade eller sårade ett stort antal personer.
7. EN HÅKTAD STAD SINNEVÄNARE.
8. FRANSKA OCKUPATIONSTRUPPER uppställda på Schillerplatz. Dessa trupper bestå av infödda franska samt afrikanska soldater. Särskilt de senare väckte stark förbittring hos stadsinnevärdarne, lika mycket i egenkap av "jårgade" som tillfölje deras obehärskade uppträdande. Som en följd av särskilt Englands ogillande av detta franska ockupationsäventyr på egen hand blev också dessa järgade trupper återkallade.
9. FRANSKA OCH AFRIKANSKA SOLDATER MED KULSPRUTOR VID SCHILLERS STATY.
10. CIVILA TYSKA POLISTRUPPER.

Bland de utrikespolitiska tilldragelser, som under den senaste tiden på grund av sin innebörd och stora räckvidd i särskild grad påkallat den allmänna uppmärksamheten, intages främsta rummet av de i de västtyska industridistrikten, särskilt Ruhr-området, nyligen utspelade händelserna: det röda upproret, de tyska riksvärns truppers utan ententetruppers tillstånd verkställda inryckning i det för dem genom Versailles-freden stängda orosområdet, den franska regeringens motaktion med besättande av en del tyska städer och den påfrestning alliansen mellan ententemakterna varit utsatt för med anledning av att Frankrike handlat på egen hand utan fullmakt från övriga ententemakter.

Det väst-tyska industriområdet har under de senaste åren

Klitch: Julagren

FRANKFURT A/M. UNDER DE FÖRSTA OCKUPATIONS DAGARNE.

Klitch: Bengt Silfversparre.

Framför huvudbangården var ett rörligt liv, man ser stadsinnevärnarne gruppvis diskutera den förhålliga åtgärden.

utvecklat sig till en av landets farligaste oroshårdar med en ständigt på lur liggande kommunistisk upprorsrörelse, ett förhållande så mycket ödesdigrare som varje störande av samhällslugnet måste menligt återverka på arbetslivet och äventyra den för landet särskilt med hänsyn till fredsfördragets fullgörande så utomordentligt viktiga kolproduktionen. När kommunisterna i Ruhrområdet med begagnande av det gynnsamma tillfälle Kapp-ska statskuppsförsöket och storsträjken erbjödo, läto det länge förberedda upproret bryta lös och, stödda på en upprättad röd armé, utropade rådsrepubliken, var det för den tyska riksregeringen en angelägenhet av yttersta vikt att återställa den störda ordningen. Ännu starkare gjorde sig detta krav gällande när den röda armén införde skräckvälde med fruktansvärda förbrytelser, mord och plundringar. Det måste därför också betecknas som ett av omständigheterna framtvingat nödvärn, när

Sjöstr. porträtt.

A. och: Bengt Silfversparre.

D:R ADOLF KÖSTER.

Tysklands nye utrikesminister.

den tyska regeringen, utan att hava lyckats utverka de allierade makernas medgivande därtill, den 2 april lät riksvärnstrupper rycka in i orosområdet och upptaga striden med de röda banden.

Utän att avvakta de övriga ententemakternas ställningstagande till den tyska aktionen, besvarade Frankrike densamma med att låta besätta ett flertal tyska städer, Frankfurt, Darmstadt m. fl. Ockupationen, till vilken delvis färgade trupper, senegalnegrer, användes mötte icke väpnat motstånd från tysk sida. I Frankfurt kom det dock till blodsutgjutelse, i det en marockansk vaktpost lät en kulspruta spela mot en folkmassa, som under skymfande tillrop trängde alltför nära inpå.

Franska regeringen motiverade besättandet av de tyska städerna med nödvändigheten att bestraffa det brott mot fredstraktaten den tyska aktionen innebar samt att skaffa sig garantier för att den i Versailles-freden fastställda neu-

IRLÄNDARNES S:T PATRICKSDAG FIRAS I NEWYORK med stor procession. Vid passerandet av den med amerikanska och irländska flaggor smyckade tribunen hyllades särskilt såsom "Irlands president" de Valera, ledaren av den irländska rörelsen. Å bilden synes de Valera med hatten avtagen. — Därunder: EN BILD FRÅN ORON PÅ IRLAND: Noggrann undersökning. Text å sid. 479.

trala zonen mellan Frankrike och Tyskland fullständigt utrymdes av de tyska trupperna.

Fransmännens egenmäktiga utvidgning av ockupationsområdet ledde emellertid till en allvarlig kris mellan de allierade makterna. Endast Belgien gav sin anslutning till åtgärden. Itatien och Amerika ställde sig avvisande och England gav i en officiell not tillkänna sitt bestämda ogillande av Frankrikes tillvägagångssätt. Det torde dock mindre hava varit själva ockupationen som väckt opposition än det sakförhållandet att Frankrike icke på förhand försäkrat sig om de övriga ententemakternas medgivande utan handlat på egen hand. De med anledning av det skarpa engelska uttalandet på tyskt håll hysta förhoppningarna om en splittring inom ententen hava dock icke besannats.

Sedan Frankrike i sitt i försonlig ton hållna svar lämnat försäkran om framtida lojalt samarbete med

övriga allierade makter har England i en ny vänskaplig not till Frankrike understrukt sitt bestämda fasthållande vid fredstraktatens alla bestämmelser. Av uttalanden i engelska tidningar synes framgå, att det till grund för Englands kritik av Frankrikes handlingsätt legat en önskan att i återhållande riktning påverka det franska militärpartiet och låta det veta att den av detsamma förda aggressiva politiken icke kan förvänta stöd hos övriga ententemakter.

Den mellan de allierade makterna utbrutna krisen anses emellertid avslutad och torde icke komma att giva anledning till ytterligare behandling. Den tyska riksregeringen har förklarat sig villig att draga tillbaka trupperna från Ruhrdistriktet, där ordningen nu tycks vara återställd. En lättnad i situationen har även inträtt därigenom att fransmännen dragit tillbaka sina svarta trupper från de ockuperade städerna och ersatt dem med vita soldater.

①

1. Herr John Ekman (härtig Fredrik) och morianen samt fröknarne Renée Björling (Rosalinda) och Dora Söderberg (Celia) på slottsterrassen i första akten.

2. Fröken Renée Björling (Rosalinda).

4. SLUTSCEN FRAMFÖR RIDÅN: Herr Torre Cederborg (Narren) och Fru I. Cederlund (Agnes) samt herr Carl Ström (herden) och två pager. Denna scen med sin intagande musik, sång med orkester, var en av aftonens vackraste moment.

②

③

3. Herr Carl Ström (herden Corinnus) samt fröknarne Renée Björling (Rosalinda) och Dora Söderberg (Celia) i Ardennesskogen.

Göteborg har i vårt land städse varit känt såsom längst tillbaka de sköna konsternas beskyddare: dess offentliga och enskilda konstgallerier vittna oförtydligt om hur välförtjänt stadens rykte såsom **konststad** varit och alljämt är. Starkt musikintresserad har Göteborg alltid varit. Sedan tio år tillbaka har den offentliga musikutövningen — orkestermusiken — där vunnit ett anseende som ställer dess namn av **musikstad** i niveau med det äldre hedersnamnet.

Men har Göteborg stått högt i ropet inom de

Forts. å sid. 478.

④

Efter fotografier

Kliché: Kem. A.-B. Denny Sjöström, Sölm-Gbg.

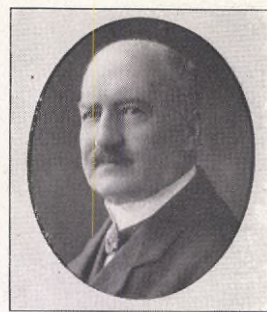
S. WHITLOCK †.
Fru. — Stockholm.
F. 27. † 7 april.*

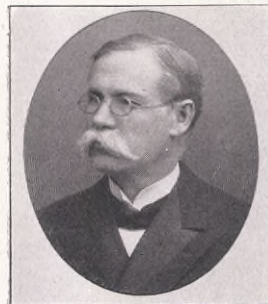
E. A. FRYXELL †.
Fröken, Författarinna.
Stockholm. — F. 29. † 31 mars.*

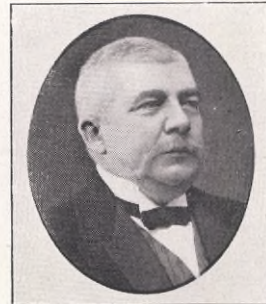
H. A. A. KERFSTEDT †.
Fru. Författarinna. — Sthlm.
F. 35. † 10 april.*

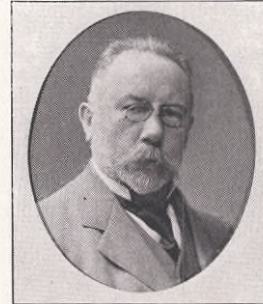
W. VON GEGERFELT †.
Landskapsmålare. — Torekov.
F. 44. † 2 april.*

P. F. S. NORDIN †.
F. d. Rektor. — Vänersborg.
F. 52. † 8 april.*

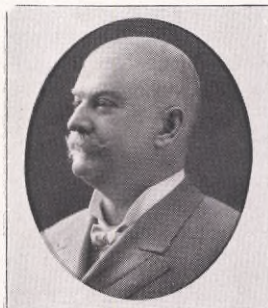
E. O. E. HÖGSTRÖM †.
Konsistorienot. — Härnösand.
F. 56. † 28 mars.*

F. MELBOURNE †.
Redaktör. — Filipstad.
F. 60. † 31 mars.*

A. H. I. LUTTEMAN †.
Pastor. — Stockholm.
F. 80. † 4 april.*

S. A. HOLTS †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 54. † 3 april.*

G. F. N. ÅKERHIELM †.
Fruh. Kabinettsskamm. — Mar-
gretlund. — F. 63. † 11 april.*

C. G. M. KRAKAU †.
Direktör. — Malmö.
F. 70. † 2 april.

J. E. BERGENDORFF †.
Skeppsredare. — Karlstad.
F. 83. † 4 april.*

SOPHIE WHITLOCK, f. Forsgrén †. Egnade sig efter makens, grossh. G. Whitlock, tidiga bortgång åt affärer o. vann m. sin duglighet, klokhets o. affärsblick framgång. Samarbetade m. friherrinnan Adlersparre (Esselde) i bl. a. Fredrika-Bremerförbundet, dess första sekr. o. under 25 år led. av styr. Har t. välgörande stift. o. fören. lämnat betydande donationer.

EVA FRYXELL †. Dotter av Anders F. Sekr. i styr. i Stockh. Häsesalong 71—80; stift. av fören. Adresskontor f. arbeterskor o. arb.-givare 80. Förf. ett stort antal art. o. arbeten i religiösa, sociala, polit. o. pedagog. o. histor. ämnen.

AMANDA KERFSTEDT f. Hallström †. Änka efter dir. v. blindinst. P. Kerfstedt. Förf. bl. hennes mera bekanta arbeten "Holger Vide" (93) o. "Bränningar" (99) samt ett antal barnböcker.

W. LHELM VON GEGERFELT †. Elev v. Köpenh. konstakad. 61—63, v. Konstakad. i Stockh. 64—67; vist. i Düsseldorf 67—72, därefter under en följd av år bosatt i Par's m. studieresor v. franska nordkusten, Italien o. Sverige. Senare bosatt i Göteborg o. senast i Torekov. Repres. i Nationalmus. Göteborgs mus. o. i ett flertal ensk. konsgallerier. Agrv. v. Konstakad.

FREDRIK NORDIN †. Stud. 71, fil. kand. 76, lär. v. blindinst. å Manilla 73, lär. v. Skån. anst. f. dövstumma i Lund 78, förestånd. f. läroanst. i Skara f. överåriga dövt. 79, förestånd. f. 4de dövt.-skoledistr. skola i Vänersb. 91—97; inspektör ö. rikets dövstumskolor 13. En av dövstum-undervisn. i Sverige föregångsmän. Biografi o. helsid.-portr. årg. XII:38.

EMANUEL (MANNE) HÖGSTRÖM †. Stud. 76, fil. lic. 87, fil. dr. 88; v. lekt. i Östersund 88—91, konsist. aman. i Härnösand 91—97, konsist.-not. där sdn sistn. år. Stadsfullm. 98—17, ordf. 10—16; landstingsman 10—16; led. av kyrkomöt. 09—10, ordf. i styrna t. Hörnös elem. lärov. f. fl. o. småskollärne seminar.; sparb.-styr.-led i Svenska Hand-bankens avd.-kontor.

FRANS MELBOURNE †. Stud. 79, efter pubb. studier o. praktik red. f. Lidköp. Tidn. 84—90, Göteborg-Kuriren 90—91; Filipst. stads o. Bergsl. Tidn. 92—17. Stadsfullm. 04—06 o. 15—19, led. av drätselk. sdn 07, ordf. sdn 09; led. av elektr.-verks styr., samskolestyr.

AXEL LUTTEMAN †. Stud. 59, prästv. 03, komm. i Köping 11; förste sekr. v. Diakonistyr. sdn 17; sistl. januari teol. lic. En av huvudstadens mest uppmärksammade o. ansedda yngre prästmän

AUGUST HOLTS †. Start. 83 en möss- o. pelsvarufabr. i Stockh. vilken han 09 överlät på bolag. — Tillförlige testamentariska dispositioner komma högst betydande belopp å tillsl. omkr. 1 mill. att tillfalla allmännagagnliga företag, särskilt i Stockholm

GUSTAF FREDRIK ÅKERHIELM †. Stud. 81, kanslex. 88, attaché s. å., andre sekr. i Utr.-dep. 94 (ff. 91), legat-sekr. i disp. 99; kamm. o. tf. ceremonimäst. 97, kab.-kamm. 1900. Egnade sig efter avg. ur dipl.-tjänst. åt skötsel av Margrethelunds gods; inneh. en del kommunala uppdrag.

JOSEF BERGENDORFF †. Efter avslut. studier i järnvägstj., ägnade sig därefter åt befraktin. o. rederiför. samt ing. 09 som deläg. i speditionsfirman O. F. Ahlgren & Co. i Karlstad, grund. 73; o. ombild. 17 t. a.-b. med B. som verkst. dir. Sta. tade sistn. år Värms. rederi a.-b., verkst. där o. i red. a.-b. Sjöjärnan. Har inl. stor förtjänst om den värml. rederiförelsen. Led. av Sjömanshusdir.

GUSTAF CEDERSTRÖM. (Till bilden å sid. 468). Ulijn. v. Värml. fält-jäg.-reg. 64, avsk. ur krigstj. 70. Elev v. Konstakad. 69; ldkade studier i Düsseldorf o. Paris, samt erh. v. världsutställn. i Paris 78 andra medalj f. sin stora tavla "Karl Xlvs lik bäres över norska gränsen", invaldes s. å. i Konstakad. i Stockh. Prof. i figurteckn. i Konsthögsk. i Stockh. 87—11, dess direktör 99—11. Jämte ovannämnda måning ingå andra av hans arbeten ss. "Magnus Stenbock i Malmö", "Regementets kalk" m. fl. bland våra offentliga samlingars mest populära verk.

OBS! Tillfölje mängden av högaktuella bilder har i detta nr icke kunnat beredas utrymme för alla de porträtt som varit avsedda att där införas, varför desamma återgivs i närmast följande häfte.

Forts. fr. sid. 476.

nämnda två konstområdena så har ropet om Göteborg såsom dålig teaterstad varit minst lika högt. Emellertid är att märka att göteborgaren i intet avseende är mindre intresserad av god teater än t. ex. stockholmaren — kanske snarare tvärtom. Men det är egentligen när någon stor teaterdirektör trots sig kunna servera vad som helst som denna publik reagerat.

Vad som emellertid mer än något annat torde motsäga Göteborgs dåliga "teaterkyrka" är det intensiva intresse som dess nya **Lorensbergsteater** — prologen till den blivande Stadsteatern — förstått och förmått att avlocka publiken. Och denna unga teaters rykte har redan väckt så starkt uppseende i landet att huvudstadsprästens scenrecensenter icke tveka att beteckna Göteborgs Lorensbergsteater såsom landets f. n. främsta scen. Dess repertoär är genomgående god — när den icke är än mera och den mottages med utomordentligt intresse av stadens stora bildade och bildningssökande publik.

Och så är Göteborg på god väg att bli **teaterstad**, liksom den redan förut är konst- och musikstad. Ett stort steg i denna riktning är framförandet i dessa dagar av Shakespeares "Som Ni behagar" med musik av Wilhelm Stenhammar. Det är väl närmast en epok i svensk teaterhistoria som i och med arten av detta framförande vidtager. Och därmed torde väl talet om Göteborg såsom en "dålig teaterstad" kunna avföras till legenderna.

RED.

"SOM NI BEHAGAR" PÅ LORENSBERGSTEATERN.
T. v. Gösta Cederlund (Orlando); t. h. Herr Gabriel Alw (Jacques).

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Det kan starkt ifrågasättas, om man här i Sverige — de Reinhardtiska gästspelen undantagna — någonsin njutit ett dramas iscensättning så oreserverat som på Lorensbergsteatern i Göteborg vid åseendet av dess senaste program, Shakespeares dröm- och lustspel "Som Ni behagar". I och med denna inscenering, ledd av doktor Per Lindberg med bistånd för de dekorativa uppgifterna av hr Knut Ström, ha linjerna fullständigt klarat i Lorensbergsteaterns konstnärliga syftemål och bragt i dagen något ännu ganska enastående för svensk scenkonst: möjligheten av alla sköna konsternas sammanflytande till en enhet på en scen. Denna ideellt revolutionerande strävan, som redan sedan lång tid tillbaka i utlandet haft sina framstående pionärer, har härmed för första gången tagit en fulländad gestaltning i vårt land. Som regikonst ha vi ingenting att jämföra den med och intet bättre att peka på. I "Som Ni behagar" blev varje scenbild för sig ett mästerverk. Man har förut haft tillfälle att beundra de måleriska och plastiska elementens samverkan på denna teater, men ingen gång ha de nått en sådan linjernas och färgernas fägnad och fullhet och harmoni som här.

Fagra och oförglömligast för minnet strålar måhända scenen mellan de båda unga prinsessorna Celia och Rosalinda på slottsterrassen. Dräkternas blomljusa färgning mot palatsets gulddon, den lidelsefulla färgen på Celias och den några nyanser gyllenljusare på Rosalindas hår mot himlens djupa, snöskyade medelhavsblånad — det var som flyttades man sakta hän till något tystnadens galleri framför en gammal mästares målning, vars mänskliga gratie plötsligt fått liv. En dylik mogen scenkultur se vi sällan maken till i vårt land. Och scenerierna i Ardennerskogen! Sådan ljuvhet i färg, sådan luft och rymd, sådan per-

spektivets oändlighet på en begränsad scen, sådan illusion allt i ett rycker med och förtrollar. Och dessutom tillkommer den av d:r W. Stenhammar inkom för detta uppförande komponerade musiken, vilken med fästliga fanfarer öppnar skådespelet för att sedan i intim samklang med dess skiftningar höja de lyriska partien till en sällsam, stundom gripande musikalisk verkan.

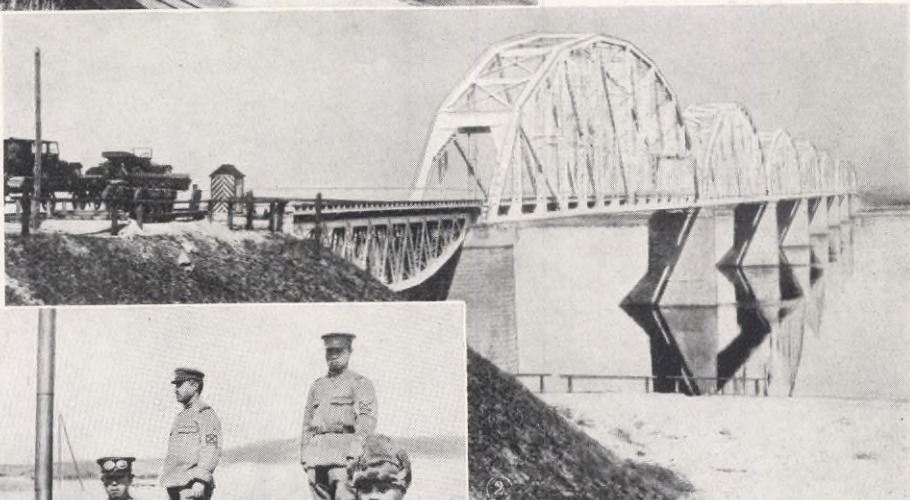
Man erinrar många betagande detaljer, många behagliga överraskningar. Såskilt må framhållas detta spel utanför ridån, exempelvis i den vackra scenen före slutscenen med de lutsplande pagerna — en genial idé av sceninstruktören, vilken gav åskådaren en stanning av att själv leva med mitt inne i skådespelets liv.

Av de uppträdande, som alla skötte sina roller på ett berömvärd sätt, markera sig livligast för erinringen fröken *Renée Björling* i Rosalindas roll, bedårande som prinsessa, lustig, fyndig och medryckande som den förklädda gossen Ganymed samt hr *Gabriel Alws* Jacques — en intressant anläggning av denna typ i nivå med det Shakespearska kynnet, som är och förblir positivt även i sin djupaste världsleda. Orlandos roll spelades av hr *Gösta Cederlund*, vilken — utan att helt motsvara anspråken på denna huvudfigur i stycket, ställvis skötte sin ofta krävande deklamation på ett synnerligen förtjänstfullt sätt. Nämnas må även fröken *Dora Söderbergs* fint uppfattade Celia, hr *John Ekmans* orkanframstormande hertig och hr *Torre Cederbergs* narr. Ett i allt minnesvärda möten i denna trolska skog, vari åskådaren med sinnen och själ fördes djupare och djupare in i den Shakespearska mystiken, som synes oss så överväldigande därför att den är ett stycke väv av den oändliga vari livets egen skyttel går och går. S. L.

1. FRAKTVAGNAR PÅ DEN AV RYSSARNE YTTERST ILLA SKÖTTA TRANS-SIBIRISKA JÄRNVÄGEN.

2. EN AV DE BROAR UTMED DEN SIBIRISKA JÄRNVÄGSBANAN, vilka bevakas av japanska trupper. T. v. en vaktpost och japaniska soldater.

3. JAPANSK SKYTTEGRÄV I MEL-LERSTA SIBIRIEN.

telser, mord och mordbrandsanläggningar, hava förekommit, varjämte en 24 timmars generalsträjk proklamerats med anledning av att engelska regeringen hållit ett stort antal sinnfeinare fångna endast på misstanke och utan laga dom. Sträjken avblästes sedan en del av fångarne frigivits. Den av sinnfeinare valde presidenten över den av dem på sin tid utropade irländska republiken *de Valera* uppehåller sig alltjämt i Amerika.

INNEHÅLL: Domprosten Fredrik Immanuel Fähræus (biografi och helsidesporträtt). — Konungens resa till Rivieran. — Finska bilder. — Kommunistupp-
 roren i Tyskland. — "Som ni behagar" på Lorensbergsteatern i Gbg. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.

Vi återgiva ett antal *aktuella bilder från Sibirien*, ställda till vårt förfogande av en landsman, bosatt i Tokio. De ryska bolschewikerna hava, som bekant efter sammanbrottet av general Kolchaks vita här kunnat lägga även Sibirien under sitt välde och intogo den 31 januari med stormande hand Vladivostok. Faran för bolschewiksmittans spridande till de närliggande japanska besittningarne liksom även nödvändigheten att skydda det stora antalet i Sibirien bosatta japaner har emellertid föranlett den japanska regeringen att företaga en rad av skyddsåtgärder. Japanska trupper hava sålunda efter en 8 timmars strid den 5 april intagit och besatt Vladivostok, häktat därvarande bolschewikledare och avväpnat trupperna. Vidare har det lyckats japanska regeringen att stödd på sina i Sibirien varande trupper få till stånd en fördelaktig överenskommelse med Ryssland. Japanska trupper hava sålunda tillåtits att besätta stationerna vid kinesiska östbanan och tillerkänts rätt att till liv, egendom och rättigheter skydda japanska och koreanska undersåtar, som bo i Sibirien. Ryska rege-

ringen förbinder sig därjämte att inom Sibriens område undertrycka all skadlig propaganda, särskilt allt som tenderar att framkalla oroligheter inom närliggande områden, Korea, Mandschuriet och Mongoliet.

Text till bilder å sid. 475.

Situationen i Irland ger intryck av att vara ytterst kritisk. Den allmänna resning, som man väntade under påskdagarne uteblev visserligen, men på alla platser ger sig en stark oro tillkänna. De mot England upproriske sinnfeinare äro i febril verksamhet för att öka upphetsningen bland befolkningen och lägga svårigheter i vägen för de engelska myndigheterna. En rad politiska förbry-

4. FÖRTRUPPEN TILL ETT JAPANSKT REGEMENTE anländer till en liten by i närheten av Irkutsk. Observera de stora matförråden.

